

Előfizetési ár:

helyben, házhoz hordva
Negyedévre 2 korona.
Félévre 4 korona.

Vidékre postán küldve
Negyedévre 3 kor. 50 fl.
Félévre 7 kor. — fl.

Egyes szám ára 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden nap,
hétfé és ünneputáni nap
kivételeivel.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Budai-nagy-útca 151. sz.,
hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgok intézendők.

Kiadó:
a Részvény-nyomda.

Bort a munkásnépnek.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületéhez a múlt hetekben oly tartalmu beadvány érkezett, hogy az egyesület hasson oda, miszerint az arató és egyéb munkásoknak az eddig szokásos pálinka helyett ezentúl bor adassék. Az egyesület igazgató-választmánya ezen javaslatot magáévé tette, ily értelemben az összes vidéki gazdasági egyesületekhez, átiratot intézett kérve őket, hogy ezt az eszmét minél nagyobb körben terjesszék el.

Köztudomásu, hogy a régebbi időben nemcsak uradalma, de kisebb gazdaságok is bort adtak cselédeknek és napszámosaiknak. Ezen általános szokástól csak a bormennyiség tetemes csökkenésekor, a filoxera fellépte után tértek el. Az addig pálinkaiváshoz nem szokott cselédek és munkások nem szívesen vették e változást, de mivel a birtokosok a borkiosztást beszüntették, kénytelen-kelletlen bele kellett az új helyzetbe törődniök, a mely pedig már azóta annyi bajnak okozója volt.

A pálinka mértéktelen fogyasztásából előállott kihágások és szerencsetlenségek száma mily nagy és hogy mennyi gondot és költséget okoztak már eddig is a birtokosoknak, számtalan példa igazolja. De ettől eltekintve gondoljunk csak ama szomorú következményekre, amelyek a munkások

szervezetében előállanak a pálinka fogyasztás eredményeként.

Nem akarok itt kiterjeszkedni ama bajokra sem, melyet a családi életre, a gyermek fejlődésére, egészségére, testalkatára, szellemi képességére munkabírására hozhat a pálinka, mert annak leírása hosszadalmas volna, de meg meg amugy is a közélet mindennapi eseményei erre vonatkozólag számtalan példát nyújtanak.

Ismeretes, hogy a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete egy a pálinkafogyasztás romboló hatásáról szóló munka megírására pályázatot hirdetett, melynek folytán a közel jövőben a sajtó alól oly munka fog kikerülni, amely ezen kérdésre vonatkozólag bő felvilágosítással szolgál.

Én csak tekintettel a küszöbön álló aratásra, néhány szóval akartam erről megemlékezni, mintegy felhívve a gazdaközönséget, hogy hagyja el az eddig szokásos pálinkakiosztást és helyébe adjon bort az aratóknak, melynek hatása lényegesen különbözik emezetől.

Nézzük csak a szesztartalmat, mint ami első sorban jöhet tekintetbe. A kiosztásra szánt közönséges gabonapálinka legalább 35—40 százalékos szeszt tartalmaz, míg ellenben az e célra szolgáló bor alig 6—8 százalékos.

Az arató munkás nem azért issza a szeszest italt, hogy részeggé legyen, hanem hogy vele idegzetét felfrissítse, szomját oltsa, munkakedvét és kitarthatását fokozza, erre a célra minden

tekintetben teljesen megfelel a bor, mert tényleg a szervezetre kis mennyiségben jótékonyan izgatólag hat, a gyomor működését, az emésztést elősegíti, munkában kitartóbbá és vidámbbá teszi az aratót. Hogy pedig a jó kedvvel teljesített munka százszorta többet ér, mint a kelleltenül, lomhán végzett, azt mindenki tapasztalásból tudja. Azt mondják, hogy a bor drágább a pálinkánál, de ne feledjük el, hogy e kiadási többlet az erőteljesebb, munkabíróbb nép nyeresése által és a munkák gyorsabban való teljesítése révén megtérül.

De meg a bort ma már túlságosan drágának mondani nem lehet, hisz sajnos, egyes vidékeken oly nagy a kínálat belőle évenként, hogy nálunk, az Alföldön szüretkor aránylag potóm árért lehet igen kellemes ízű bort beszerezni.

Ma már megszűnt az ok, amely kényszerítette a birtokosokat a pálinkakiosztására. Azért most, hogy megvédjük munkásaink erejét, egészségét kell, hogy megvonjuk ismét tőlük ezen veszedelmes italt.

A munkásnép pedig örömmel venné ezt a változást, mert ismeri, tudja, hogy a nagy hőségben a pálinka nemhogy serkentené erejét, de bágyasztja, nemhogy vidámmá tenné, de lehangolja.

E téren azonban a szőlőbirtokosoknak kell jó példával előjárniök. Mindenekelőtt ezeknek kell megszűntetniök a maguk gazdaságában ugy

TÁRCA.

Egy tehetséges asszony.

— Irta: Fekér Gyula. —

2

(Folytatás.)

Festményeiről szólva Iriarte esodá lattal említette új színei s hangulatai naiv erejét és kompozíciójának nőies merészségét, szobrai előtt maga Falguière mester levette a kalapot és kiírta, hogy fel fogásában, „friss eredetiségében” egész új irányt lát, mely hivatva volna, az antik szobrászatot a modernnel kibékíteni. Zenedarabjait méltatva Bruneau bevallotta, hogy kár Madame Valérynek hangversenyében elforgácsolni tehetségét: drámai nagy tehetséggel írjon nagy operákat . . . Ami írói tevékenységét illeti, a közönség nagy csodálkozására nem más, mint maga Bourget vállalta magára regényeinek és költeményeinek az ismertetését. Minden udvariaskodást félretéve, lelkesen hasonlította őt Chateaubriandhoz, dicsérté meglepően eredeti invencióját s azt a nőiesen merész mesészöveget, „amelyben az asszonyok nyilván felette állanak már a férfiaknak”. . . Aztán szokott lélektani módszerével nemcsak összegezte ítésetársai véleményét, hanem ennek „a női

rejtélynek” a mélyére igyekezett hatolni. „Ügyszólván egybehangozok mind a négyünk itélete. „Irá”, — mind a négyen látjuk a tehetséget, látunk olyan kezdetet, ami más férfial tisztesseges végsi kernek is beillenek s álmétkodva kérjük: miért állt meg az egyes művészetekben mindig a legszebb reményekre jogosító ponton? Egyáltalában miért foglalkozott ennyi műfajjal? Hisz ha bármelyikre, de — egy ágra tömörítene tehetségét, — mi lehetne belőle! Iriarte azt akarja, legyen festő, Falguière azt, legyen szobrász, Bruneau indulatosan követeli, őt a zenének, én pedig a magam részéről meg vagyok győződve, hogy ha nem szenteli magát kizárólag az írói pályának, korunk egyik legérdekesebb talentumát veszíti el benne . . . De hisz Mme Valéry ennyi művészet mellett még sokkal nagyobb lélektani probléma. Mi a titka ennek a sfinxnek, aki nyilván játszva teremt remekműveket s aztán női hűtlenséggel játszva hagyja ott a művészeteket, — aki egészben véve megszégyeníti e beteg kor férfivilágát s „univerzális” tud lenni a művészetekben, mint egykor Humboldt univerzális volt a tudományokban. De hisz a művészetben még sokkal nehezebb univerzálisnak lenni, — majdnem lehetetlen. Írás és festészet még járja együtt, — de hát a szobrászat és zene? És mindenekfelett ez a négy együtt?

Férfi alig volna képes ily ellentétek kibékítésére: a női lélek, fájdalom, még ismeretlen gazdagsága és simulékonysága kell ekkora végletek kiegyenlítéséhez. A messze jövő nőiben még egészen újjá születik a művészet . . . Most, hogy együttlátjuk műveit, mindannyian emlékszünk korábbi években kiállított festményeire, szobraira, előadott zenedarabjaira és kiadott regényeire. Dicsértük is e művekért akkor, főleg, mert nagy reményekre jogosítottak, de aztán elhallgatunk. Miért? Azért, mert ő is elhallgatott. Hisz ismétlem, itt a rejtély: ki ez a esodálatos asszony, aki érthetetlenül abba hagy mindent és épp a legszebb pillanatban?”

Ahogy este a Parc Nonceauun átmentem, még egyszer kíváncsian gondoltam át mindezeket. A párisi irodalmi élet estélyeire az embernek olyan készülten kell mennie, mind egy vizsgára, ha igazán élvezni akar . . . Nos, ritkán láttam oly lázas sokadalmat a Madame d'Étiolle termeiben, mint ezuttal. Meg kell jegyezni, hogy négy pompás terme volt ennek a szalonnak: mind a négy különböző szimbolikus jelentőséggel. Az elsőben, a tiszta Louis teremben fogadta a háziasszony a mindennapi szellemes írókat, növekvő tehetségeket, a második

a szőlő, mint az egyéb munkásoknál a pálinkakiosztás megrögzött szokását. Akkor lassankint a munkásnép a többi birtokosnál is követelni fogja, hogy pálinka helyett bort adjanak neki. Ezzel pedig a borfogyasztásnak kettős szolgálatot teszünk: először tekintélyes mennyiségre fog rugni a birtokosság által kiosztásra kerülő bortömeg, másodszor pedig azáltal fog lényegesen emelkedni a fogyasztás, hogy az újra borhoz szoktatott köznép máskor is, otthon, korcsmában, keresztelő és lakodalomkor is inkább bort fog inni, mint a testet-lelket egyaránt pusztító pálinkát.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Civillista.

A napirend első szónoka Szalay László volt. Azt próbálta bizonyítani, hogy a fölemelt civillistát nem lehet megszavazni.

Hock János: Aponyi felirati javaslatát azzal a módosítással fogadja el, hogyha a Ház nem fogadná el a felirati javaslatot, úgy nemesak a fölemelt civillistát, hanem a rendeset sem szavazza meg! Ez a nemzet lassanként érlelődik a szolgaságra. Látjuk ezt és nincs erőnk, hogy megakadályozzuk. Valahányszor nemzeti jogok és érdekek királyi aprerogatívákkal összeütközésbe jöttek, mindig eltörpülni akarták ezt a nemzetet. Egy nemzet jogait csak az tudja sikerre vinni, aki a nemzet erejét hirdeti. Szól a diplomáciáról, a mely szerinte egyenesen arra való, hogy elvitassák nemzeti jogainkat.

Világ folyása.

* **A háboru.** Kajping (Kaicsu), melyet a japánok háromnapos kemény harc után elfoglaltak, az a pontja a manduriái harctérnek, melyre Kuropatkin seregének jobb szárnya támaszkodott. Mindenki meg volt győződve, hogy az oroszok a legvégsőig védelmezni fogják. A sereg el volt rá szánva, de a fővezér pén-

tiszta fehér, oszlopos empire teremben a már ismert, hivatalos nagyságokat, pl. az akadémikusokat üdvözölte, kiknek a meddő hallhatatlansága és pompázatos unalma illet ehhez a klasszikus hidegséghez. A harmadik olasz Renaissance-szalón becses képeivel a művészek otthona volt, — a negyedik indus „barlangban” állandóan rejtelmes mécses égett s ez volt a modern misztikusok temploma. Tudom, jó időn itt trónolt, a „Rozet Coix” modern főpapja, a szép Sar Peladan, — kivanesi, nagyvilági hölgyeitől körülvéve itt tartotta kabbalista istentisztelet... Mme d'Etiole suttozva az első termekben lelkesítette a fiatalokat. Mintha csak jelmezbálon lett volna, szokása szerint ma is Mme de Sévignének volt öltözve. Színevezetett zöld selyemruhája széles habban omlott ki a karosszékéből, halántékfürtei hosszan és klasszikusan lógtak be arcába, a kezében egy valóságos Louis legyezőt tartott. Erősen ki volt festve s így este, villanyfényénél nem nézett ki többnek, mint — párisi szólásmód szerint — egy „negyvenéves fiatal asszonynak.” Azt mondják, nappal hetvenéves volt, — de hisz különben ez lényegtelen, mert nappal sose látta senki...

(Folyt. köv.)

teken este kiadta a parancsot a visszavonulásra. És Kuropatkinnek igaza volt, mikor ezt tette, mert Kuroki mit sem óhajtott jobban, minthogy Kajping mellett nagyjobb szabású ütközet fejlődjék ki, melynek tartama alatt ő maga Liaojangba juthasson el. Mert a szakadatlanul folyó apró harcokból mindjobban kitűnik, hogy ezek nem egyebek demonstratív manővereknél, melyekkel a japán fővezérrel el akarja a japán főerő előnyomulásától vonni Kuropatkin figyelmét. Alig esalodunk, ha azt a meggyőződésünket fejezzük ki, hogy Oku kajpingi támadásának is ez ez volt a főcélja. Hogy mennyiben sikerült ez a terv, azt most még nem lehet megállapítani. Minden attól függ, hogy mennyire tudta Kuroki seregét előre tolni. Ha Mukden és Liaojang közé sikerült vele ékelődni, akkor elérte, a mit akart. Az oroszok kénytelenek a döntő ütközetet elfogadni, mert csak nyugat felé vonulhatnának vissza, de ebben az irányban utjukat állja a valószínűleg rendkívül megáradt Taicühó folyó. Kajping bevételének jelentősége tehát csak a következő napok híreiből fog kellőképpen kidomborodni.

Hirek az országból.

= **A pestmegyei tisztviselők fizetésbeli osztályzata.** Ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott Pestmegye törvényhatósági bizottsága, a melyen előterjesztésre került Beniczky Lajos alispán javaslata, a vármegyei alkalmazottaknak az 1904. évi X. törvényekben meghatározott fizetésbeli osztályokba és fokozatokba való beosztására vonatkozólag. A közgyűlés a javaslatot elfogadta.

= **A civillista és a néppárt.** A parlament minden pártjának ismeretes már a véleménye a civillista felemeléséről. Csupán a néppárt hallgat mélyen. Szónokaik nem vesznek részt a vitában s a párt hivatalos véleménye ismeretlen. Tartottak ugyan már értekezletet ez ügyben, de akkor nem hoztak határozatot. Mint most értesülünk, a néppárt nyílt kérdésnek hagyta a civillista felemelést s ehhez képest fognak szavazni a párt tagjai is.

HELYI HIREK.

Utazás a széktóba és vissza

A széktó mostanában újból nagy látogatottságnak örvend. Ugyszólván „divatba jött”, mint hajdan. A fürdő maga meg is érdemli, hogy minél többen látogassák, mert a városi fürdőink közül kellemesség és üdítő hatás dolgában egyik sem vetekedhet vele. Annál helytelenebb, hogy a látogató közönségnek máris bőven van oka panaszra. Első sorban is a közlekedés módja ellen van panasz. A közönség úgy van értesülve, hogy minden órában, pontosan a 3—4—5 stb. órák bekövetkeztekor indul az omnibusznak keresztelt bárka. Azonban ákárhányszor megessik, hogy öt óraker már a fölbányt porát sem látja a döcögő járműnek. Ilyenkor aztán várnia kell egy teljes órát annak, aki a „közlekedési alkalmatosságot” igénybe akarja mégis venni, ami a pokoli melegben nem kellemes mulatság. Vannak azonban, akik képesek voltak kiszámítani az omnibusz közlekedési szeszélyét — s helyet kaptak a járművön. Ezen boldogoknak úgy ki, a fürdőbe, mint onnan vissza a városba, más öröm is jut osztályrészül. Az „omnibusz” ugyanis nagyvárosi hóbotban szenved s azt képzelet magáról, hogy ő tengeri hajó. Következésképpen inog. Hol jobbra zökken, hol pediglen balra. Állandóan fenyeget a fölborulás veszedelme, főképp, ha a bárka túltömött — ami a melegben gyakran megessik. Egyedüli vígasztalást

az ember a hajóskapitány — akarom mondani az omnibusz-kocsis kijelentéseiben lelhet. Abban t. i. hogy az utolsó fölborulás 1901. évben esett meg s hogy mindez azért van, mert a „kocsi egyik féderje gyöngébb, mint a másik.”

A széktó-fürdés maga már csupa élvezet! Csak némileg rontotta le a kellemes hatást a napokban pl. az, hogy egyszer-kétszer aznap délután már használt fürdő kosztümbe volt kénytelen bujni az izzadó emberiség. Es pedig azért, mert a fürdő csak 8—10 látogatóra reflektál, csak ennyi számára van ruha s ha több látogató jelentkezik, alaposan rácafoltatik a „non bis in idem” című általános elvre.

Mindezen panaszunkat ajánljuk sürgős orvoslás céljából az illetékes hatóság figyelmébe.

Kecskemét, július 12.

— **Meghívó.** A kecskeméti szegény izr. tanulókat segélyező egyesület javára Dr. Szívós Ignác ur védnöksége alatt folyó hó 24-én a Városi Műkertben nyári mulatság lesz. Belépőjegy személyenként 2 korona. Kezdeté délután 6 órakor. A rendezőség kéri a közönséget, hogy a mulatság majálisi jellegéhez képest pontosan megjelenni sziveskedjék.

— **Választmányi ülés a Gazdasági Egyesületben.** A Gazdasági Egyesület ma délelőtt 10 órakor választmányi ülést tartott. A gyűlés a gyümölcsértékesítés, továbbá a takarmányhiány elleni védekezés ügyében érkezett miniszteri leiratokat tudomásul vette, az I. félévi működésről összeállított titkári jelentést pedig helyelőleg tudomásul vette. A jelentés szerint a tógok száma örvendően szaporodik, az egyes szakosztályok élénk működést fejtenek ki s lassankint már megszokják a tagok, hogy ügyes bajos dolgaikat az egyesületben intézik el s itt vitatják meg a fontosabb gazdasági kérdéseket is. Megemlékezik a jelentés az idei nagyművi kormánysegélyről és Kecskemét városnak, valamint egyeseknek áldozatkész támogatásáról melyért a választmány jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Kiemelkedő pontja volt az ülésnek az, midőn az elnökség indítványára a közel múlt miniszteri látogatás hatása alatt az egyesület iránt szerzett érdemeinek elismerésül Tallián Béla földmívelési minisztert egyhangulag tiszteletbeli tagjává választotta.

— **Elütötte a kocsi.** Tükör István IX. tizedbeli kofának kocsisa ma reggel elgázolta a Zsinor utca kanyarulatánál Szabó Gergely 9 éves kis fiút. Sérülései nem súlyosak s ha csak valami újabb komplikáció be nem következik, 8 nap alatt felgyógyul.

— **Gyalog a felországon át.** A helybeli róm. kath. főgymnasium két VII-ik osztályu tanulója: H. Nagy László és Papp Lajos a f. hó elején indultak gyalogszerrel Felső-Magyarországba. Utirányuk főbb pontjai Budapest—Esztergom a Vág völgye—Magas Tatra—Kassa—Miskolc—Debrecen—Kecskemét. Ma érkezett tőlük egy munkatársunkhoz híradás, mely szerint már a Tatra bércet közli járnak. — merész vállalkozásért elismerés illeti az ifju turistákat.

— **Köszönetnyilvánítás.** A siketnémák és vakok helybeli intézetének igazgató-sága ez uton mond köszönetet Szűcs Ferenc rendőrbiztos urnak azon szíveségeért, hogy a dohányzó vakok részére egy csomag szivarvéget küldött.

— **Betöltendő állás.** A kir. törvényszék elnöke egyik járásbíró-sági napidíjas szolgát törvényszéki hivatalosolgának nevezte ki s így a napidíjas-szolgai állás üresedésben lévén, akik azt elnyerni óhajtják, eziránti kérvényüket, mit sajátkezűleg kötelesek írni, a kir. törvényszék elnökénél személyesen minden nap délelőtt 8 és 9 óra között benyújthatják.

— **A káromkodás ellen.** A szerencsi járás főszolgabírója údvös körrendeletet adott ki a káromkodás ellen. A rendeletből közöljük a következő részt: A vallástalanságnak elrettentő és megbotránkoztató ismervét látom azon szomorú tapasztalatban, hogy a nép az Istent-káromló kifejezéseket és káromkodásokat, továbbá trágárnál trágárabb átkokat, szidalmakat lépten nyomon használja s gondolatait más alakban már kifejezni sem tudja, csakis úgy, ha azt a természetévé fajult csunya és trágár kifejezésekkel kíséri. A vallástalanságnak másik, általánosan és sajnosan tapasztalt ismerve az, hogy a nép tekintet nélkül a vasár- és ünnepnapokra, istentiszteletek alatt a templom közvetlen közelében oly zajos munkákat végez, mely az istentiszteletet zavarja s legtöbbször ittas állapotban a templomok közelében dalol és botrányt okoz s ezáltal egyrészt az istentiszteletet s másrészt a templomban lévőket megbotránkoztatja. Felhívom a jegyző urakat, hogy a vallástalanság eme megbotránkoztató s törvénybe ütköző eselekményeitől a népet további intézkedésemig minden szombaton dobszó útján tiltsa el s a dobolási hirdetmény szövegébe különösen betendő, hogy az istenkáromlás és trágár kifejezések használata különösen fogják büntetettetni. A esendőrsöket és községi elöljáróságokat felhívom, hogy ezen fenti tilalmamat kellőleg ellenőrizze s vasár- és ünnepnapokon az istentisztelet tartásának ideje alatt a kocsimákból és pálinkamérésekből az ott tartózkodó részeg egyéneket távolítsa el s fenti intézkedéseim ellen vétőket pedig hozzám jelentse fel.

— **Vigyázatlan kocsis.** A szokatlan nagy forgalom, melyet a gyümölcs elszállítására okoz, ma ismét óriási kellemetlenséget okozhatott volna egy vigyázatlan kocsis révén, ha a csupa véletlen nem menti meg a résztvevőket. A Nagy-Budai-utcán ugyanis, mely utca tudvalevőleg igen szűk kis utca, két kocsi állt az utca két oldalán, melyekre gyümölcsöt pakoltak föl. Javában folyt a munka, midőn egy kosarakkal megrakott széles kocsis nem közönséges tempóban igyekezett keresztül — a vasut felé. A kocsis azonban oly vigyázatlan volt, hogy a kocsik közé hajtván, azokat széjjel vágva, kerekeiket összetörte. Aztán mintha misem történt volna, vágott a lovak közé s odébb állt. **Almassi Lajos** az egyik sérült kocsis tulajdonosa, azonnal az elvágató kocsis után futott, de hogy utól nem érte, elmondta az esetet az ügyeletes rendőrnek.

— **Fellépett a veszettség** Kunszentmiklós állatorvosa értesítette a kecskeméti rendőrséget, hogy Kunszentmiklós-Kerekegyháza pusztán a veszettség fellépett.

— **A műkerti vendéglős** megtesz most mindent, hogy városunk e kedves szórakozó helyét mentől barátságosabbá tegye. Kitünő ételei és italai kellemes hűsítői a kirándulóknak.

A földmivelés kártévői.

Az ideai rossz aratási kilátások erősebben érezhetőkké teszik mezei gazdálkodásunknak azokat a hibáit is, a melyeket nem sokba veszünk, ha sűrűn rakódik a kereszt és bőven pereg a mag a cséplőgépből a zsákokba. Ilyen hiba a többi között az is, hogy a gazt legföljebb a veteményes és a buzatáblában irtjuk, míg a réteken, legelőkön, utak mellékén, sőt a szélesebb határbarázdákban is vigan tenyészik. Egynéhány tuskés gyomfajta valóságos országos csapássá vált, mert mindenütt látjuk, mint rendes társát mű-

velt növényeinknek. A múlt éven Fejérvármegyében például annyira elszaporodott a számartóvis, hogy a sok panasz folytán a kormánynak kellett az irtás hatósági szorgalmazását és ellenőrzését elrendelni. Ez éven több gyümölcstermelő vidékről érkeznek nagyobb hernyókárosításokról szóló hírek. A marokkói sáskától meglátogatott Kunság egyik községéből, Kunmadarásról azt az értesülést veszszük, hogy a marokkói sáskát azért nem lehetett teljesen kiirtani mert egy részén a közlegelőnek, erősen bogáncsos területén fészkelődött meg, a hol az eddig sikeresnek ismert irtási módokkal nem lehetett hozzáférni.

Tallian Béla földmivelési miniszter erélyesen és mint praktikus közigazgatási ember, talpraesett rendelkezésekkel üzent hadat a magyar földmivelés fekélyeinek, a sokféle gaznak és káros élősdibogárnak. Intézkedéseink egész sora ment ki már az iránt, hogy a hatóságok vegyék komolyan azokat a törvénytábla kötelességeiket, a melyeket az 1894-iki mezőgazdasági törvény a káros állatok és növények irtásának ellenőrzése körül előbük szabott.

Igy már a tél folyamán szigorú rendelkezéseket tett a hernyóirtás iránt; szakembereit küldte ki a helyenkint fészaporodott egerek pusztítására; kora tavasszal kiküldötte szakközvegeit a marokkói sáskáról fertőzött kunsági területekre, ujonan szabályozta az aranka irtását. Mindez intézkedések fogantatásának ellenőrzésére mozgósította nemesak a vármegyei és községi közigazgatás embereit, hanem a földmivelési tárca szolgálatában álló vidéki szakközvegek nagy tábort is. Méltán kíváncsiak lehetünk rá, hogy a közvetlenül érdekelt gazdaközönség miként honorálta ez intézkedéseket.

Tudnivaló, hogy a káros rovarok és növények a természettől nagyon szaporák, tömegesen lépnek fel, igen könnyen terjednek. Ezért jóformán semmit sem ér, ha csak szórványosan, egyes gondos gazdák védekeznek ellenük. Elég egy határban két-három hanyag gazda, és a jobbák fáradsága, költsége jóformán kárba vész. Az Alföldön például a jobb gazdák évenként erősen megnövelik üzemi kiadásaikat az acatolással. Hosszu sorai a gyermekeknek irtják a vetésekből az acat tuskés dudvaít. Zizifus munka ez, ha látjuk, hogy a vetéstáblák mellett az utak mentén és a legelőkön milyen buján hajt mindenféle gaz. Éppen ilyen a munkája annak a szorgalmas gyümölcstermelőnek, aki tavasszal letisztítja fáiról a hernyófészkeket, a községi parasztság gyümölcsösesei szinte fehéren viritanak a sok hálós hernyó-fészektől.

A művelt népek földmiveléséből nem hiányozhat az az aprólékosabb gondosság, a mely az apróbb fekélyeket, a dudvát és pusztító férgeket sem tűri meg. Nálunk is igen drága már a föld, sok teher nyomja. Nincs módunkban, hogy a költséges művelésből, trágyázásból a gaznak és féregnek is bőven juttassunk. Éreznie és tudnia kell ma már ezt mindenkinek, aki a földtől akar megélni.

Sok millióra rug évenként az a kár, a mit nálunk a cserebogár, hernyó, sok-

féle gyom a föld termékeiben okoz. Az aranka föllépése már heremagkereskedelmünket is megtámadta. Ezt a sok millió kárt egy kis gonddal, egy kevéssé több munkával könnyen elháríthatjuk.

Kétségtelen, hogy népünk nem tartja általában valami fontosnak a káros rovarok és gyomok irtását, a mig nagy csapás nem lesz belőle. De ekkor is úgy tekinti a dolgot, mint az Isten rendelését, a mi ellen embernek bajos tenni.

Rá kell szorítani a gazdasági szaktestületeknek társadalmi uton, a közigazgatási hatóságoknak a törvényadta kényszerítő, ellenőrző és megtorló eszközökkel a magyar földmivelőket, hogy ne töltsék a földjén a káros élősdieket, ha szántóföld, ha rét, ha kert, ha legelő. Évek kitartó munkája kell hozzá, hogy eltüntessük földünkről az elhatalmasodott élősdieket s azután is mindig résen kell lennünk, hogy föl ne szaporodjanak. Mert elég egy esztendői elhanyagolás, egy kis kedvező időjárás, hogy megint tömegesen kiujuljanak a magyar föld ama fekélyei, amelyeknek ártalmas hatását most évről-évre érezzük, s a melyek kelletlen látványa minden fejlettebb érzékű emberre igazán úgy hat, mint a tisztátalan, fekélyes emberi test.

Már több mint tíz esztendeje érvényben vannak nálunk a mezőgazdasági törvény rendelkezései, a melyek a legtöbb károkat okozó élősdiek irtását minden földbirtokosra nézve kötelezővé teszik s a mulasztókra büntetést rendelnek. Májig nagyon kevéssé tudtak átmenni a nép gazdasági fölfogásába és tevékenységébe. Itt az ideje, hogy a törvény igéje testet öltson.

A gazdasági szaktestületek országos hálózatának lelkes közreműködése, a közigazgatás ezerkaru gépezetének eleven munkája kell hozzá, hogy földmivelő népünk más fölfogásra terelődjék, hogy szegyelje mindenki, akinek a földje gazos, fája hernyós s tudja, hogy a hanyagságával száz meg száz gazdatársának árt. Egyszóval, hogy ne csak józan haszonkeresése, de erkölcsi érzéke is tiltakozzék az élősdiek megtűrése ellen. Addig pedig, a mig ez bekövetkezik, a földmivelésügyi kormány ne fáradjon el megkezdett akciójában, szorítsa teljes erővel a gazdaközönséget és a hatóságokat törvénytábla kötelességük teljesítésére.

Anyakönyvi kivonat.

— július hó 10-én.

Születések: Horváth Mária rk., Szabó Mária rk., Erdei Ferenc ref., Marsó József rk., Szabó László rk., Sáfrán Erzsébet rk., Serfőző Ilona rk., Juhász Mária rk., Balla Julianna rk., Solti Erzsébet rk., Körmendi József Géza rk., Szekér József rk., Horváth János rk., Takács Imre rk., Nagy László rk.

Halálozások: Zsirmik László rk. 17 napos, özv. Pásztor Jánosné Lovász Julianna rk. 89 éves, Horváth József rk. 3 hónapos, Galamb József rk. 3 hónapos.

Felelős szerkesztő:

Dr. NAGY MIHÁLY.

Főmunkatárs:

Dr. SZÁNTÓ KÁLMÁN.

Laptulajdonos:

a Kecskeméti Szabadelvű-párt.

WILSON CIRCUS-VARIETÉJE!

Ma, szerdán, folytatása a világi nemzetközi verseny díjbirkózásnak.

HIRDETÉSEK.

Házeladás.

VII. tized, 190. sz. alatti jókarban levő házam eladó. **LIPÓCZI ANTAL.**

3017-10-8

Kiadó lakás.

III. tized, Széchenyi tér 15. szám alatt, a Schwartz Ignác úr házában, **egy utczai 3 nagy szobás lakás** mellékhelyiségekkel, istálló és kocsiszinnel **azonnal kiadó.** Értekezhetni **Rothfeld Ignác** úrral.

3068-12-5

Ház-árverés.

Özv. Szabó Imréné, szül.

●●●●●●●●●● **Hábel Erzsébet** hagyatékához tartozó **ház,**

(II. tized, Nagy-vásári-uteza 116. szám alatti) 1904. évi **július 20-án**

● nyilvános árverésen eladatik. ●

A venni szándékozók az árverési feltételeket a telekkönyvi hivatalban megtudhatják.

3061-10-8

A „Globus“

tisztító-kivonat

jobban tisztít, mint más fémtisztítószer.

2778-II-8-1

Schicht-szappan

„szarvas“

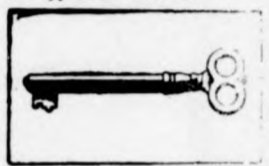
vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Első Kecskeméti ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Hirlapkiadó- és Nyomda-Részvénytársaság

Juhász-ház **KECSKEMÉTEN** Jeczés-piacz

Ajánlja a t. közönség szives pártfogásába modern betűkkel és gépekkel felszerelt

Könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák

gyors, pontos, izléses és versenyképes kivitelére, szolid árak mellett.

KECSKEMÉTI LAPOK

(FRISS UJSÁG)

kiadóhivatala.

Hirdetések mérsékelt árban.

Többszöri hirdetésnél árkedvezmény.